	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	1/11	
Data:	01.09.2022	

8. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SYSTEMU ZARZĄDZANIA

8.1. Postanowienia ogólne

8.1.1. System Zarządzania w Laboratorium został ustanowiony, udokumentowany i jest utrzymywany i ciągle doskonalony zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 pkt. 8 Opcja A.

8.1.2. System zarządzania ma na celu realizację polityki Rektora Politechniki Morskiej w Szczecinie, w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości usługi przeprowadzonych przez Laboratorium z wymogami klienta i wymaganiami przepisów nadrzędnych. Określa on także strukturę organizacyjną, ustala odpowiedzialność i kompetencje wszystkich zaangażowanych osób.

8.2. Dokumentacja systemu zarządzania

8.2.1. Rektor Politechniki Morskiej w Szczecinie ustanowił następującą Politykę Jakości i cele dotyczące spełnienia wymagań niniejszej Księgi.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	2/11	
Data:	01.09.2022	

POLITYKA JAKOŚCI

Fundamentalnym zadaniem Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska (Laboratorium) jest wykonywanie pomiarów i badań spełniających najwyższe kryteria jakościowe zgodnie z obowiązującymi normami, procedurami własnymi oraz przepisami prawa na poziomie spełniającym wymagania, potrzeby i oczekiwania klientów. Dzięki ciągłemu doskonaleniu Systemu Zarządzania w Laboratorium zapewnia bezstronność, wiarygodność, rzetelność i konkurencyjność usług badawczych.

Powyższy cel realizowany jest poprzez:

- stosowanie aktualnych metod badawczych, właściwych do zastosowania w obszarze regulowanym prawnie;
- wdrażanie nowych i ciągłe doskonalenie metod i technik badawczych,
- zapewnienie wysokiego poziomu jakości oferowanych usług, poprzez planowane monitorowanie i sterowanie jakością z wykorzystaniem metod statystycznych oraz badań biegłości i porównań międzylaboratoryjnych,
- zagwarantowanie rzetelności wyników badań poprzez stosowanie certyfikowanych wzorców, wzorcowanie aparatury kontrolno – pomiarowej oraz zapewnienie odpowiednich warunków środowiskowych w Laboratorium,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników w ramach szkolenia i doształcania,
- terminową realizację zleconych pomiarów i badań,
- zapewnienie bezstronności i poufności informacji.

Personel Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska zobowiązany jest do stosowania dobrej, profesjonalnej praktyki w zakresie świadczonych usług.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	3/11	
Data:	01.09.2022	

Kierownictwo Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska deklaruje osobiste zaangażowanie i zaangażowanie personelu Laboratorium i zapewnia realizowanie niniejszej polityki jakości poprzez:

- spełnianie wymagań klientów i wymagań ustawowych oraz przepisów,
- ciągłe doskonalenie wdrożonego w Laboratorium Systemu Zarządzania poprzez systematyczne przeglądy zarządzania oraz audyty,
- utrzymanie integralności systemu w przypadku wprowadzenia zmian w obszarach dotyczących systemu zarządzania,
- ustanowienie i utrzymanie właściwych procesów komunikacyjnych.

W Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska Polityka Jakości realizowana jest zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji Systemu Zarządzania Laboratorium na podstawie wymagań normy PN – EN ISO/IEC 17025:2018-02.

REKTOR

Politechniki Morskiej w Szczecinie

dr hab. inż. kpt. ż. w. Wojciech Ślęczka prof. PM

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	4/11	
Data:	01.09.2022	

8.2.2. Najwyższe Kierownictwo Laboratorium dołoży wszelkich starań, aby Polityka Jakości była:

- zakomunikowana wszystkim stronom zaangażowanym w System Zarządzania,
- dostępna dla zainteresowanych stron,
- zrozumiała i stosowana w organizacji,
- regularnie przeglądana pod kątem aktualności i spełnienia wymagań stron zainteresowanych.

8.3. Nadzór nad dokumentami systemu zarządzania

8.3.1. Wymagania dotyczące dokumentacji

8.3.1.1. Postanowienia ogólne

System Zarządzania Laboratorium jest opisany w:

- Księdze Jakości - poziom I,
- procedurach - poziom II,
- dokumentach zewnętrznych potrzebnych do zapewnienia skutecznego planowania, przebiegu i nadzorowania działalności Laboratorium - poziom III.

Dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji jest odpowiedzialny za nadzorowanie, dystrybucję i przechowywanie dokumentacji oraz ich aktualizację, stosownie do potrzeb.

Normy badawcze są dokumentami zewnętrznymi, określającymi wymagania odnoszące się do sposobu postępowania w procesie prowadzenia badań laboratoryjnych w określonym w niniejszym dokumencie zakresie działalności.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	5/11	
Data:	01.09.2022	

Księga Jakości określa podstawowe zasady i wytyczne do realizacji wymagań Systemu zarządzania w odniesieniu do Laboratorium zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Księgę Jakości jako dokument obowiązujący, zatwierdza i wprowadza do użytku Rektor Politechniki Morskiej w Szczecinie.

Procedury określają System Zarządzania realizowany w Laboratorium. Opisują one procesy realizowane systemem oraz określają obowiązki i kompetencje osób zatrudnionych w Laboratorium i jednostkach organizacyjnych PM w Szczecinie biorących udział w działalności Laboratorium.

Procedury są opracowane przez pracowników Politechniki Morskiej w Szczecinie, a zatwierdzone przez Dziekana Wydziału Mechanicznego/Prodziekana Wydziału Mechanicznego, Kierownika Laboratorium lub Dyrektora Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji, a wydawane przez Dyrektora Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji.

Dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji jest odpowiedzialny za nadzorowanie, dystrybucję i przechowywanie procedur oraz ich aktualizację, stosownie do potrzeb.

Dokumentacja Systemu Zarządzania w Laboratorium zawiera:

- Księgę Jakości,
- udokumentowane procedury wymagane przez normę PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz procedury opisujące wybrane procesy,
- udokumentowane informacje z zakresu planowania, przebiegu i nadzorowania procesów .

8.3.1.2. Księga Jakości

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	6/11	
Data:	01.09.2022	

Księga Jakości jest dokumentem Systemu Zarządzania sporządzonym dla Laboratorium. Prezentuje ona podział odpowiedzialności w dziedzinie prowadzenia badań w Laboratorium, opisuje organizację systemu zarządzania i identyfikuje działania występujące na poszczególnych etapach działalności Laboratorium, w zakresie:

- organizacji i zarządzania,
- przygotowania ofert wykonywanych usług,
- sterowania procesami,
- kontroli.

Księga Jakości wykazuje, że Laboratorium jest zdolne do spełniania wymagań swoich klientów zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02.

Księga Jakości zapisuje politykę kierownictwa w zakresie jakości w praktycznym jej realizowaniu we wszystkich obszarach Systemu Zarządzania w Laboratorium.

Odpowiedzialność za praktyczną realizację postanowień zawartych w Księdze Jakości ponoszą:

- Dziekan Wydziału Mechanicznego,
- Kierownik Laboratorium,
- personel Laboratorium,
- Operator Laboratorium,
- Dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji.

Odpowiedzialnym za aktualizację i dystrybucję Księgi Jakości jest:

- Dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	7/11	
Data:	01.09.2022	

Dokumentacja Systemu Zarządzania Jakością składa się z trzech rozdziałów:

Rozdział I - Księga Jakości

Rozdział II - Procedury

Rozdział III – Formularze i Załączniki

Dokumentacja zostaje wydana w jednym egzemplarzu papierowym. Wersja elektroniczna dokumentacji umieszczona jest w systemie internetowym Uczelni z dostępnością z domeny PM. Każdy z egzemplarzy jest nadzorowany i podlega aktualizacji.

Numer egzemplarza	Osoba przechowująca
1	Dyrektor Działu Kontroli Wewnętrznej i Certyfikacji

Zmiany dotyczące numeracji egzemplarzy w poszczególnych dokumentach będą wprowadzane metodycznie w trakcie wprowadzania zmian do ich treści.

W skład dokumentacji Systemu Zarządzania w Laboratorium zalicza się również dokumenty nadrzędne niewydawane przez Politechnikę Morską w Szczecinie, a których nadzór jest konieczny dla skutecznego funkcjonowania Systemu Zarządzania w Laboratorium. Są one opisane w Księdze jakości rozdział 2 - *Powołania normatywne*.

8.3.1.3. Wymagania związane z postępowaniem z dokumentami Systemu Zarządzania w Laboratorium zawarte są w Procedurze 8.3 *Nadzór nad dokumentami i zapisami*.

8.4. Nadzór nad zapisami

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	8/11	
Data:	01.09.2022	

8.4.1. Wymagania związane z postępowaniem z zapisami Systemu Zarządzania w Laboratorium zawarte są w Procedurze 8.3 *Nadzór nad dokumentami i zapisami*

8.5. Działania odnoszące się do ryzyk i szans

Laboratorium określa ryzyka i szanse dla zidentyfikowanych procesów w celu zapewnienia określonego, zgodnego z wymaganiami wyniku, zmniejszenia lub ograniczenia ryzyka wystąpienia skutków niepożądanych, identyfikacji szans na rozwój i zapewnienie ciągłego doskonalenia.

Kierownik Laboratorium zarządza ryzykiem i szansą zgodnie z wymaganiami Procedury 8.5 *Zarządzanie ryzykiem i szansą*.

Działania o charakterze strategicznym realizowane na poziomie Uczelni i realizowane przez odpowiednie jednostki merytoryczne wskazane są w Planie działalności Politechniki Morskiej w Szczecinie na dany rok kalendarzowy będącego elementem Systemu Kontroli Zarządczej w Politechnice Morskiej w Szczecinie (Pismo okólne Rektora Akademii Morskiej w Szczecinie nr 3/2019 z dnia 28.02.2019 r. w sprawie ogłoszenia opisu systemu kontroli zarządczej i polityki zarządzania ryzykiem w Akademii Morskiej w Szczecinie).

W odniesieniu do działań na poziomie operacyjnym, propozycje działań związanych z rozwojem i bieżącą działalnością Laboratorium są omawiane podczas *Przeglądu zarządzania*, gdzie analizowane są zagrożenia związane z ich realizacją, szanse wpływające na rozwój.

Kierownik Laboratorium przeprowadza co najmniej raz w roku planowanie Systemu Zarządzania w Laboratorium pod kątem osiągnięcia założonych celów jakości, planowania nowych celów z uwzględnieniem analizy ryzyk i szans oraz kontroli integralności systemu

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	9/11	
Data:	01.09.2022	

w przypadku zaistnienia potrzeby wprowadzenia zmian. Opracowane wnioski przedstawione są do analizy na najbliższym lub specjalnie do tego celu powołanym Przeglądzie zarządzania. Udokumentowaną informacją z wyniku przeglądu zarządzania oraz analizy ryzyk i szans jest *Sprawozdanie z Przeglądu zarządzania* – formularz nr 40.

8.6. Doskonalenie

8.6.1. Postanowienia ogólne

Laboratorium ciągle doskonali przydatność, adekwatność i skuteczność Systemu Zarządzania. Ciągłe doskonalenie oparte jest na wynikach analiz, oceny jakości usług, przeglądów zarządzania, informacji zwrotnej od klienta, a także doświadczeniu i wiedzy samej organizacji, wskazując obszary, gdzie powstają zagrożenia i szanse mające wpływ na rozwój.

8.6.2. Pozyskiwanie informacji zwrotnych od klienta

8.6.2.1. Postanowienia ogólne

Laboratorium realizuje proces monitoringu, analizy i oceny informacji dotyczących realizacji usługi badawczej poprzez *Ankiety badania zadowolenia klienta* – formularz nr 2, bezpośrednie informacje od klientów Laboratorium, możliwości wypowiedzenia się w formie skarg oraz innych sposobów umożliwiających zdobycie informacji na temat realizowanych przez Laboratorium usług.

8.6.2.2. Analiza i ocena

W Laboratorium analiza danych odbywa się poprzez gromadzenie i analizowanie, a następnie ocenianie następujących informacji:

Ankiety zadowolenia klienta. Klient zainteresowany ofertą badawczą Laboratorium powiadamiany jest o możliwości wypowiedzenia się na temat jakości wykonanych usług.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	10/11	
Data:	01.09.2022	

Wypełnione ankiety (formularz nr 2) są zwracane do Laboratorium w formie papierowej lub elektronicznej. Wypełnienie ankiety i jej zwrot nie są obligatoryjne. Klienci Laboratorium mają możliwość ciągłego wypowiedzania się na temat jakości wykonanych usług poprzez zgłaszanie swoich spostrzeżeń Kierownikowi Laboratorium i/lub przedstawicielowi Operatora i/lub Dziekanowi Wydziału Mechanicznego. Kierownik Laboratorium dokonuje analizy wypełnionych przez klienta ankiet oraz zgłoszonych reklamacji i uwag, wyniki analizy przedstawia na najbliższym przeglądzie zarządzania. Przedstawione przez Kierownika Laboratorium wnioski z analizy wraz zaproponowanymi działaniami zostają zapisane w *Sprawozdaniu z Przeglądu zarządzania* – formularz nr 40. Uwagi z ankiet, spostrzeżeń oraz reklamacji mające wpływ na jakość prowadzonych badań (mogące spowodować, że proces stałyby się niezgodny z wymaganiami) są korygowane na bieżąco lub realizowana jest zgodnie z wymaganiami Procedury 7.10 *Nadzór nad pracami niezgodnymi z wymaganiami. Nadzór nad niezgodnością. Działania korygujące*.

- Zalecenia pokontrolne wynikające z auditów wewnętrznych w Laboratorium. W wyniku auditu sporządzany jest raport z zaleceniami odnośnie poprawy (niezgodności) wynikającej i/lub zauważonych spostrzeżeń.
- Zalecenia pokontrolne jednostki akredytującej Laboratorium. W wyniku kontroli sporządzany jest raport z zaleceniami odnośnie poprawy (niezgodności) wynikającej i/lub zauważonych spostrzeżeń.

8.7. Działania korygujące

Realizacja niniejszego punktu normy jest opisana w Procedurze 7.10 *Nadzór nad pracami niezgodnymi z wymaganiami. Nadzór nad niezgodnością. Działania korygujące*.

8.8. Audi wewnętrzny

Realizacja niniejszego punktu normy jest opisana w Procedurze 8.8 *Audit wewnętrzny*.

	Centrum Badania Paliw, Cieczy Roboczych i Ochrony Środowiska System Zarządzania PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02	
	KSIĘGA JAKOŚCI	
	Wymagania dotyczące systemu zarządzania	
	Wersja:	3.1
Strona:	11/11	
Data:	01.09.2022	

8.9. Przegląd zarządzania

Realizacja niniejszego punktu normy jest opisana w Procedurze 8.9 *Przegląd zarządzania*.